

САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ /хураангуй/

Дорноговь аймгийн Өргөн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны
санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ДГА-2024/07/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Дорноговь аймаг
2024 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: Т.Ган-Өлзий

Утас: 70522734

Аудитын менежер:

Утас: 70523020

Ахлах аудитор:

Цахим хаяг: dornogovi@audit.gov.mn

У.Оюунтүлхүүр

Цахим хаяг: oyuntulkhuur.u@audit.gov.mn

О.Нарангарав

Цахим хаяг: narangarav.o@audit.gov.mn

**ДОРНОГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Орон нутгийн өмчийн III байр, Залуучууд гудамж,
3 дугаар баг, Сайшланд сум, Дорноговь аймаг, 44103,
Утас: (976) 7052 2734

Цахим хуудас: dornogovi@audit.gov.mn

2024.03.25 № 1-6/323

танай _____-ны № _____-т

ӨРГӨН СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
Г.БАЯРБОЛД ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Өргөн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Өргөн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Сумын татварын болон татварын бус нийт 1,483.7 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж, орон нутгийн төсөвт байгууллагуудад 1,098.0 сая төгрөгийн, орон нутгийн хөгжлийн санд 18.7 сая төгрөгийн санхүүжилтийг тус тус олгож 367.0 сая төгрөгийг аймгийн төсөвт татан төвлөрүүлсэн байна.

Аудитын гол асуудал

1. Сумын ИТХ-ын "2023 оны төсөв батлах тухай" 2022 оны 09/05 дугаар тогтоолоор орон нутгийн татварын болон татварын бус орлогыг 1,444.3 сая төгрөгөөр батлан, "2023 оны төсөвт нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай" 2023 оны 11/01 дүгээр тогтоолоор 404.9 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж, татвар болон татварын бус орлогыг 1,444.3 сая төгрөгөөр баталсан байна. Гүйцэтгэлээр 1,483.7 сая төгрөгийн татварын болон татварын бус орлогыг бүрдүүлж, төлөвлөгөө 365.5 сая төгрөгөөр тасарсан буюу орлогын гүйцэтгэл 80.2 хувьтай биелж, аймагт татан төвлөрүүлэх орлогыг 12.9 сая төгрөгөөр дутуу төвлөрүүлсэн байна.

2. Монцемент ХХК-тай нийгмийн хариуцлагын хүрээнд хийсэн гэрээний дагуу 18.0 сая төгрөгийн хандив авч сумын ЗДТГ-ын нэмэлт дансаар авч "Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөний үйл ажиллагаанд зарцуулсан байна.

010030088

Бусад асуудлын хэсэг

АДБОУС 2706.10-д зааснаар хууль тогтоомжоор хориглоогүй, аудитын тайланд заавал мэдээлэх аудитын гол асуудал гэж тодорхойлоогүй, тухайлбал, аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалтын улмаас аудитын хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй байдал үүсээгүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.ГАН-ӨЛЗИЙ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

Код	Үзүүлэлт	/мянган төгрөг/	
		Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	634,935.51	678,816.93
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	240,884.71	201,184.36
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	240,884.71	201,184.36
31210	Төгрөг	240,884.71	201,184.36
31211	Төрийн сангийн харилцах	240,884.71	201,184.36
33	АВЛАГА	175,369.91	221,903.23
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	76.48	93.05
33400	Зээлийн хүүгийн авлага	2,198.31	2,198.31
33500	Бусад авлага	37,726.89	71,134.89
33510	Байгууллагаас авах авлага	32,442.00	19,650.00
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	5,284.89	51,484.89
33600	Зээлийн авлага	135,368.23	148,476.99
33610	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	135,368.23	148,476.99
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	135,368.23	148,476.99
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	218,680.89	255,729.34
35100	Түүхий эд материал	228.40	228.40
35110	Тусгай зориулалттай материал	228.40	228.40
35400	Хангамжийн материал	158,559.45	191,797.90
35410	Бичиг хэргийн материал	1,765.76	2,365.26
35420	Аж ахуйн материал	153,694.79	179,270.49
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	2,940.00	6,636.50
35440	Түлш, шатах тослох материал	158.90	3,525.65
35600	Мал амьтад	59,893.04	63,703.04
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	2,382,394.51	2,464,884.38
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,382,394.51	2,464,884.38
39200	Биет хөрөнгө	1,980,150.24	2,063,528.79
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,324,693.54	1,324,693.54
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-135,778.15	-174,534.19
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	425,508.40	615,121.33
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-328,973.68	-356,094.09
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	148,929.53	172,766.25
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-79,802.92	-101,432.81
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	47,988.31	52,768.31
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-33,291.85	-38,323.55
39211	Батлан хамгаалах, цэргийн зориулалттай тоног төхөөрөмж	4.41	4.41
39212	Хуримтлагдсан элэгдэл	-4.41	-4.41
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	1,268,135.46	1,301,985.46
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-658,307.75	-776,010.96
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	0.00	41,540.16
39217	Ном	1,049.35	1,049.35
39300	Биет бус хөрөнгө	402,244.27	401,355.58
39301	Програм хангамж	6,907.00	6,907.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-5,686.73	-6,575.42
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	401,024.00	401,024.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	3,017,330.03	3,143,701.31
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	0.00	5,561.65
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	0.00	5,561.65
41300	Өглөг	0.00	5,561.65
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	0.00	842.50
41360	Бусад өглөг	0.00	4,719.15

Өргөн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

41361	Байгууллагад төлөх өглөг	0.00	4,719.15
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	3,017,330.03	3,138,139.66
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	3,017,330.03	3,138,139.66
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	843,591.06	843,591.06
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	843,591.06	843,591.06
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	1,770,336.86	1,891,146.49
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	5,167,161.77	1,770,336.86
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-3,396,824.92	120,809.64
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	403,402.11	403,402.11
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	3,017,330.03	3,143,701.31

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	/мянган төгрөг/	
		ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,206,404.64	2,628,441.50
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	1,388,738.54	1,474,554.60
110	Орлогын албан татвар	653,091.96	980,528.60
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	653,091.96	980,528.60
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	619,840.94	953,139.84
110002	Үйл ажиллагааны орлого	10,839.40	4,851.23
110003	Хөрөнгийн орлого	15,684.69	20,133.98
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	2,641.00	1,496.00
110008	Шууд бус орлого	4,085.93	907.56
113	Хөрөнгийн албан татвар	383,968.28	117,653.24
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	349,494.58	98,359.64
113002	Бууны албан татвар	1,308.00	630.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	33,165.70	18,663.60
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	351,678.30	376,372.76
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	7,551.51	51,578.02
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,424.18	21,755.04
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	240.00	23,834.93
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	5,887.33	5,988.04
1181	Газрын төлбөр	254,103.99	247,324.34
118101	Газрын төлбөр	254,103.99	247,324.34
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	90,022.80	77,470.40
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	90,022.80	77,470.40
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,026,525.38	136,226.77
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,026,525.38	136,226.77
120003	Торгуулийн орлого	6,912.46	9,163.89
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	13,155.06	17,060.04
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	5,182.56	7,990.64
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	7,972.50	9,069.40
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	932,875.40	93,007.85
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	73,582.46	16,995.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	791,140.73	1,017,660.13
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	430,461.17	399,221.64
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	430,461.17	399,221.64
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	47,794.78	349,182.32
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	0.00	18,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	10,116.00	275,105.78
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	37,678.78	56,076.55

Өргөн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	312,884.78	269,256.16
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	312,884.78	269,256.16
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,417,243.59	2,507,531.86
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,417,243.59	2,507,531.86
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,697,439.05	2,107,398.78
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	372,284.88	593,357.10
210101	Үндсэн цалин	277,301.91	307,875.89
210102	Нэмэгдэл	46,831.90	200,988.45
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	18,597.57	33,723.31
210104	Урамшуулал	29,553.49	49,669.45
210105	Гэрээт ажлын хөлс	0.00	1,100.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	45,041.49	72,237.05
210201	Тэтгэврийн даатгал	31,132.82	50,232.72
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,623.74	5,838.84
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,856.27	4,679.87
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	759.57	1,031.23
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,669.08	10,454.38
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	298,818.68	55,641.36
210301	Гэрэл, цахилгаан	12,599.56	9,001.72
210302	Түлш, халаалт	258,579.90	38,041.90
210303	Цэвэр, бохир ус	22,885.22	3,541.74
210304	Байрны түрээс	4,754.00	5,056.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	653,951.55	602,464.50
210401	Бичиг хэрэг	8,518.99	6,630.30
210402	Тээвэр, шатахуун	31,578.45	41,848.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,382.94	4,096.18
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	595.00	647.50
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	43,715.17	88,624.98
210409	Бараа материал шилжүүлсний зардал	567,161.01	460,617.55
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	100,353.69	5,857.51
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,277.80	275.00
210602	Тавилга	0.00	194.31
210604	Урсгал засвар	99,075.89	5,388.20
2107	Томилолт, зочны зардал	7,537.40	12,171.00
210702	Дотоод албан томилолт	7,537.40	12,171.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	49,856.03	92,997.16
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	48,250.07	90,709.55
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	0.00	55.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,257.03	1,854.53
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	29.00	153.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	121.00	154.00
210807	Газрын төлбөр	198.93	71.09
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	163,033.34	672,673.10
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,350.00	457,958.76
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	660.00	3,678.70
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	156,023.34	211,035.65
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	719,804.54	400,133.09
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	5,831.00	33,123.80
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.00	5,340.10
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,831.00	27,783.70
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	713,973.54	367,009.29
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	713,973.54	367,009.29
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	789,161.05	120,909.64

Өргөн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	4,185,985.96	100.00
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	79.17	100.00
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	-3,396,824.92	120,809.64

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,574,622.75	1,452,334.66	2,507,814.08	6,534,771.49
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-1,731,031.69	-1,048,932.55	2,659,347.70	-120,616.54
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	843,591.06	403,402.11	5,167,161.77	6,414,154.94
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	843,591.06	403,402.11	1,770,336.86	3,017,330.03
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	843,591.06	403,402.11	1,770,336.86	3,017,330.03
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	843,591.06	403,402.11	1,770,336.86	3,017,330.03
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	120,809.64	120,809.64
20	2023 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	843,591.06	403,402.11	1,891,146.49	3,138,139.66

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/мянган төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,235,730.04	2,552,456.39
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	1,388,738.54	1,474,554.60
110	Орлогын албан татвар	653,091.96	980,528.60
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	653,091.96	980,528.60
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	619,840.94	953,139.84
110002	Үйл ажиллагааны орлого	10,839.40	4,851.23
110003	Хөрөнгийн орлого	15,684.69	20,133.98
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	2,641.00	1,496.00
110008	Шууд бус орлого	4,085.93	907.56
113	Хөрөнгийн албан татвар	383,968.28	117,653.24
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	349,494.58	98,359.64
113002	Бууны албан татвар	1,308.00	630.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	33,165.70	18,663.60
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	351,678.30	376,372.76
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	7,551.51	51,578.02
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,424.18	21,755.04
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	240.00	23,834.93
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	5,887.33	5,988.04
1181	Газрын төлбөр	254,103.99	247,324.34
118101	Газрын төлбөр	254,103.99	247,324.34
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	90,022.80	77,470.40
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	90,022.80	77,470.40
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	53,153.78	45,031.67
120	Нийтлэг татварын бус орлого	53,153.78	45,031.67
120003	Торгуулийн орлого	6,912.46	9,163.89

Өргөн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	46,241.32	35,867.78
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	28,109.82	29,881.88
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	5,931.50	5,985.90
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	793,837.73	1,032,870.13
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	430,461.17	399,221.64
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	430,461.17	399,221.64
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	50,491.78	364,392.32
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	0.00	18,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	10,116.00	275,105.78
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	40,375.78	71,286.55
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	312,884.78	269,256.16
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	312,884.78	269,256.16
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,361,434.68	2,432,884.94
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,361,434.68	2,432,884.94
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,013,852.10	1,548,796.29
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	381,879.83	593,404.33
210101	Үндсэн цалин	285,116.61	306,064.73
210102	Нэмэгдэл	48,612.16	202,624.04
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	18,597.57	33,673.31
210104	Урамшуулал	29,553.49	50,125.12
210105	Гэрээт ажлын хөлс	0.00	917.14
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	45,142.44	72,237.05
210201	Тэтгэврийн даатгал	31,171.24	50,232.72
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,622.33	5,838.84
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,891.42	4,679.88
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	800.46	1,031.23
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,656.98	10,454.37
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	298,818.68	51,611.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	12,599.56	9,001.72
210302	Түлш, халаалт	258,579.90	38,041.90
210303	Цэвэр, бохир ус	22,885.22	3,731.38
210304	Байрны түрээс	4,754.00	836.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	40,423.01	53,929.38
210401	Бичиг хэрэг	8,126.57	7,675.90
210402	Тээвэр, шатахуун	25,797.79	36,341.47
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,485.06	4,126.01
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	120.00	1,051.35
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,347.69	4,734.65
2105	Нормативт зардал	1,200.00	3,470.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,200.00	3,470.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	94,847.63	44,770.25
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,020.50	400.00
210602	Тавилга	0.00	31,280.00
210604	Урсгал засвар	93,827.13	13,090.25
2107	Томиллолт, зочны зардал	7,537.40	12,171.00
210702	Дотоод албан томилолт	7,537.40	12,171.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	83,931.11	117,418.57
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	82,325.16	115,130.96
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	0.00	55.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,257.03	1,854.53

Өргөн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	29.00	153.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	121.00	154.00
210807	Газрын төлбөр	198.93	71.09
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	60,072.00	599,784.72
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	56,470.00	592,515.72
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,602.00	7,269.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,347,582.58	884,088.66
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	597,561.01	486,238.57
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	597,561.01	486,238.57
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	13,593.50	30,840.80
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	0.00	5,340.10
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	13,593.50	25,500.70
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	713,973.54	367,009.29
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	713,973.54	367,009.29
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	-125,704.64	119,571.45
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	33,795.71	159,271.80
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	33,795.71	159,271.80
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	33,795.71	159,271.80
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	33,795.71	159,271.80
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-33,795.71	-159,271.80
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	-159,500.35	-39,700.35
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	400,385.06	240,884.71
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	240,884.71	201,184.36

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	/мянган төгрөг/		
			Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Гүйцэтгэл зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,339,393.50	1,894,626.24	444,767.26	80.99
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,339,393.50	1,894,626.24	444,767.26	80.99
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,542,453.00	1,383,510.57	158,942.43	89.70
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	595,454.40	584,404.33	11,050.07	98.14
210101	Үндсэн цалин	278,735.90	306,064.73	(27,328.83)	109.80
210102	Нэмэгдэл	223,641.80	202,624.04	21,017.76	90.60
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	46,517.50	33,673.31	12,844.19	72.39
210104	Урамшуулал	46,559.20	41,125.12	5,434.08	88.33
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	77,431.90	72,237.05	5,194.85	93.29
210201	Тэтгэврийн даатгал	50,741.40	50,232.72	508.68	99.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,669.80	5,838.84	830.96	87.54
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,338.90	4,679.88	659.02	87.66
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,333.70	1,031.23	302.47	77.32
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13,348.10	10,454.37	2,893.73	78.32
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	333,228.10	310,004.58	23,223.52	93.03
210301	Гэрэл, цахилгаан	26,693.90	21,748.34	4,945.56	81.47
210302	Түлш, халаалт	273,551.00	264,882.20	8,668.80	96.83
210303	Цэвэр, бохир ус	32,983.20	23,374.04	9,609.16	70.87
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	51,682.70	50,832.58	850.13	98.36
210401	Бичиг хэрэг	6,200.00	6,185.90	14.10	99.77
210402	Тээвэр, шатахуун	35,518.70	34,734.67	784.03	97.79

Өргөн сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,224.00	4,126.01	97.99	97.68
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,140.00	1,051.35	88.65	92.22
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,600.00	4,734.65	(134.65)	102.93
2105	Нормативт зардал	3,470.00	3,470.00	-	100.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,470.00	3,470.00	-	100.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	129,154.00	63,806.63	65,347.37	49.40
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	12,811.80	6,461.80	6,350.00	50.44
210602	Тавилга	78,155.00	36,060.00	42,095.00	46.14
210604	Урсгал засвар	38,187.20	21,284.83	16,902.37	55.74
2107	Томилолт, зочны зардал	10,291.00	10,291.00	-	100.00
210702	Дотоод албан томилолт	10,291.00	10,291.00	-	100.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	237,075.40	228,007.90	9,067.50	96.18
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	233,864.00	225,720.29	8,143.71	96.52
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	55.00	55.00	-	100.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,000.00	1,854.53	145.48	92.73
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	276.40	153.00	123.40	55.35
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	480.00	154.00	326.00	32.08
210807	Газрын төлбөр	400.00	71.09	328.91	17.77
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	104,665.50	60,456.50	44,209.00	57.76
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	97,226.00	53,187.50	44,038.50	54.71
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,439.50	7,269.00	170.50	97.71
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	796,940.50	511,115.67	285,824.83	64.13
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	772,025.40	486,238.57	285,786.83	62.98
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	772,025.40	486,238.57	285,786.83	62.98
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	24,915.10	24,877.10	38.00	99.85
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	5,340.10	5,340.10	-	100.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	19,575.00	19,537.00	38.00	99.81
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,339,393.50	1,821,054.79	518,338.71	77.84
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	440,235.60	399,221.64	41,013.96	90.68
310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	440,235.60	399,221.64	41,013.96	90.68
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,758,142.10	1,385,965.37	372,176.73	78.83
320001	Орон нутгийн төсвөөс	1,758,142.10	1,385,965.37	372,176.73	78.83
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	141,015.80	35,867.78	105,148.02	25.44
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,500.00	5,985.90	(2,485.90)	171.03
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	137,515.80	-	137,515.80	0.00
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	62	60	0	0.00
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	6	6	0	0.00
610001	Төсвийн байгууллага	6	6	0	0.00
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	28	27	0	0.00
620001	Удирдах ажилтан	9	9	0	0.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	11	10	0	0.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	8	8	0	0.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	28	27	0	0.00
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	11	10	0	0.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	10	10	0	0.00
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	7	7	0	0.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	/мянган төгрөгөөр/ ТЗ цэвэр дүн
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,643.92
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	364,392.32
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	309,684.35
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	9,000.00
210104	Урамшуулал	9,000.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	836.00
210304	Байрны түрээс	836.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,096.80
210401	Бичиг хэрэг	1,490.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,606.80
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,232.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	400.00
210604	Урсгал засвар	1,832.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,880.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,880.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	22,567.50
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	22,567.50
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	270,072.05
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	270,072.05
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	54,707.97
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,590.50
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,590.50
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	52,117.47
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	52,117.47
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	364,392.32
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	364,392.32
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	18,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	275,105.78
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	71,286.55

2.7 Аудит хийсэн ахмадын сангийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	/мянган төгрөгөөр/ Төсвийн тохируулга
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,972.37
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,972.37
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	599.17
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	599.17
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	599.17
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,373.20
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	3,373.20
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,373.20
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	-3,972.37
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	-3,972.37
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	10,650.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	6,677.63

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 2 төсвийн байгууллага, 3 тусгай сангийн нийт 5 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 1 санхүүгийн тайланд дүгнэлт өгч, 3 санхүүгийн тайлан аудитын түүвэрт хамрагдсан байна.

Нөхөн сэргээлтийн тусгай дансны санхүүгийн тайланг аудит хийх байгууллагын тоонд оруулж, аудит хийх хуваарь батлуулаагүй ба ТТЗ-ийн санхүүгийн тайлангийн хугацаанд аудитад хамруулж, шалгасан болно.

Төсвийн шууд захирагчийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар сумын ЗДТГ-ын санхүүгийн тайланд “Хязгаарлалттай” дүгнэлт өгсөн.

Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 888.7 сая төгрөгийн 21 алдаа, зөрчил илрүүлснээс 877.5 сая төгрөгийн 13 алдааг аудитын явцад залруулж, 5.2 сая төгрөгийн зөрчилд 4 төлбөрийн акт тогтоож, 6.0 сая төгрөгийн зөрчилд 2 албан шаардлага хүргүүлж, 2 зөвлөмжийг хүргүүллээ.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн тайлангийн нэгтгэлээр нийт 18.0 сая төгрөгийн 2 алдаа зөрчил ч 18.0 сая төгрөгийн 1 зөвлөмж, 1 албан шаардлага хүргүүлэхээр шийдвэрлэсэн.

5.1 Албан шаардлага

Илрүүлэлт: Сумын ИТХ-ын “2023 оны төсөв батлах тухай” 2022 оны 09/05 дугаар тогтоолоор орон нутгийн татварын болон татварын бус орлогыг 1,444.3 сая төгрөгөөр батлан, “2023 оны төсөвт нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай” 2023 оны 11/01 дүгээр тогтоолоор 404.9 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлж, татвар болон татварын бус орлогыг 1,849.2 сая төгрөгөөр баталсан байна. Гүйцэтгэлээр 1,483.7 сая төгрөгийн татварын болон татварын бус орлогыг бүрдүүлж, төлөвлөгөө 365.5 сая төгрөгөөр тасарсан буюу орлогын гүйцэтгэл 80.2 хувьтай биелсэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2.1 “Бүх шатны төсвийн захирагч нь хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх” гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

5.1 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Төсвийн төлөвлөлттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тайлант онд шалгагдагч байгууллага нь нийгмийн хариуцлагын хүрээнд хийгдсэн гэрээг үндэслэн Монцемент ХХК-с 18.0 сая төгрөгийн хандивыг Засаг Даргын Тамгын Газрын нэмэлт дансаар хүлээн авч зарцуулсан байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 25 дугаар зүйл “Тусламжийн орлого түүгээр санхүүжих зарлага” 25.2-д “Хуульд өөрөөр заагаагүй бол зөвхөн дор дурдсан нийгмийн үйлчилгээ үзүүлдэг төсвийн байгууллага энэ хуульд заасан журмын дагуу хандив, тусламж авч болно” гэж заасан 60 дугаар зүйл. Орон нутгийн хөгжлийн сан 60.2.9-д “Ашигт малтмалын тухай хуулийн 42 дугаар зүйлд заасан гэрээний дагуу тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн нутгийн захиргааны байгууллагад өгсөн хандив тусламж” гэж заасантай тус тус нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Нийгмийн хариуцлагын хүрээнд гэрээний дагуу орж ирсэн мөнгөн хандив тусламжийг Орон нутгийн хөгжлийн санд төвлөрүүлэн иргэдийн санал асуулгаар дэмжигдсэн ажлуудын төсвийг санхүүжүүлэхэд зарцуулах.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад

талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Засаг Даргын Тамгын Газар	5	232.7	3	177.9	2	54.8	5	232.7				
Иргэдийн Төлөөлөгчийн Хурал	1	0.2	1	0.2			1	0.2				
Хоршоо Хөгжүүлэх Сан	2	61.2			2	61.2	2	61.2				
Орон нутгийн хөгжлийн Сан	5	583.4	5	583.4			5	583.4				
Дүн	13	877.5	8	761.5	4	116.0	13	877.5	0	-	0	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Засаг Даргын Тамгын Газар	3	4.0	2	4.0	1	-						
Иргэдийн Төлөөлөгчийн Хурал	2	7.1	1	1.1	1	6.0						
Хоршоо Хөгжүүлэх Сан	1	-					1	-				
Нэгтгэл тайлан	2	18.0			1	-	1	18.0				
Дүн	8	29.1	3	5.1	3	6.0	2	18.0	0	-	0	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Засаг Даргын Тамгын Газар	1	-					1	-
Дүн	1	-					1	-
Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Засаг Даргын Тамгын Газар	1	0.1	1	0.1				
Дүн	1	0.1	1	0.1				
Нийт дүн	2	0.1	1	0.1			1	-